

บทบาทของผู้บริหารในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา
ในโรงเรียนศูนย์เครือข่ายพัฒนาการศึกษาสะเมิง 3 จังหวัดเชียงใหม่

School administrators' roles
in applying educational information technology programs of schools
in Samoeng 3 Educational Quality Development Network Center,
ChiangMai province, Thailand

สุจิรา สวิหนี*

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พนมพร จันทรปัญญา**

บทคัดย่อ

ในการวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาบทบาทของผู้บริหารในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษาในโรงเรียนศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาสะเมิง 3 จังหวัดเชียงใหม่เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามจากประชากรเป้าหมายที่เป็นครูผู้สอนในโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาสะเมิง 3 จังหวัดเชียงใหม่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 2 ปีการศึกษา 2556 จำนวน 6 โรงเรียน รวมทั้งสิ้นจำนวน 91 คน และเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสัมภาษณ์โดยสุ่มแบบเจาะจงจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ โรงเรียนละ 1 คน เป็น จำนวน 6 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ และนำมาสรุปเป็นความเรียง ผลการวิจัย พบว่า ผู้บริหารจัดหาห้องปฏิบัติการทางคอมพิวเตอร์สำหรับครู และนักเรียน ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษาในกระบวนการจัดการเรียนการสอน การวัดผล และประเมินผล และการปฏิบัติงาน จัดหาสื่อ นวัตกรรม วัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอนของครู จัดหาเครือข่ายสัญญาณอินเทอร์เน็ตบริการสำหรับครู และนักเรียน ส่งเสริมการพัฒนาความรู้ความสามารถ การอบรมของครูในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและโปรแกรมต่าง ๆ ส่วนปัญหาที่พบ คือ ขาดการนิเทศ ประเมิน และติดตามผลการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

* นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยพาร์อีสเทอร์น E-mail:water_siix@hotmail.com

** อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยพาร์อีสเทอร์น (อาจารย์ที่ปรึกษา)

ขาดบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในการใช้ บำรุง ซ่อมแซม ขาดแคลนงบประมาณ สัญญาณอินเทอร์เน็ตมีความเร็วต่ำ บางครั้งใช้การไม่ได้ และปัญหาด้านสภาพแวดล้อมที่เป็นพื้นที่ภูเขาสูง บางโรงเรียนไม่มีไฟฟ้าใช้

คำสำคัญ

บทบาทของผู้บริหาร เทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา ศูนย์เครือข่ายพัฒนาการศึกษาสะเมิง 3

Abstract

The purpose of this research was to study school administrators' roles in applying educational information technology programs of schools in Samoeng 3 Educational Quality Development Network Center, Chiang Mai Province, Thailand. Collecting data by using questionnaires from the population, they were 91 teachers in six schools, 2013 academic year in Samoeng 3 Educational Quality Development Network Center, Chiang Mai Province, Primary Educational Service Chiang Mai Area Office 2 and collecting data by using interview forms from the specific sampling, they were 6 head of academic affairs teachers from 6 schools. The statistics to analyzed data were frequency , percentage and processed as a description. The results of this research were as follows: 1) school administrators provided computer laboratories room for teachers and students, support applying educational information technology programs including learning activities, measurement, and evaluation, 2) provided innovation materials and other equipment for teaching activities, 3) provided internet system for teachers and students, 4) encouraged to develop teachers skills in using information technology and programs computer. The problems were found that : lack of supervision / evaluation and following the result of applying educational information technology programs, lack of staff who has knowledge in using , maintain and repair, lack of budgets, The internet was slow speed, sometimes out of order and the physical environments problems of the school such as highland and no electricity.

Keywords

School administrators' roles, educational information technology programs, educational in Samoeng 3 Educational Quality Development Network Center

บทนำ

ปัจจุบันเทคโนโลยีต่างๆ ได้เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว อันเนื่องมาจากความก้าวหน้าทางด้านวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและการสื่อสาร เทคโนโลยีสารสนเทศจึงเป็นสิ่งสำคัญประการหนึ่งที่มีบทบาทในการพัฒนาประเทศทั้งด้านเศรษฐกิจ การเมือง สังคม และด้านการศึกษา เทคโนโลยีสารสนเทศ เป็นการนำเอาเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ และเครือข่ายโทรคมนาคมมาเชื่อมต่อกัน สำหรับใช้ในการส่งและรับข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับความรู้ โดยผ่านกระบวนการประมวลหรือจัดทำให้อยู่ในรูปแบบที่มีความหมายและความสะดวกมาใช้ประโยชน์ให้เหมาะสมกับแต่ละองค์กร (พิเชษฐ ุรงคเวโรจน์ และคณะ, 2543, 4)

องค์กรการศึกษานับว่าเป็นองค์กรที่สำคัญมากที่จะทำให้ประเทศชาติอยู่ได้อย่างมั่นคง และเจริญก้าวหน้า หากการบริหารงานขององค์กรการศึกษาเป็นไปอย่างล่าช้าไม่ก้าวหน้าทันเทคโนโลยีใหม่ๆ ที่ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารงาน ไพรัช ัชยพงษ์ และ พิเชษฐ ุรงคเวโรจน์ (2541) ได้กล่าวไว้ว่ามิติที่สำคัญในการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการศึกษาไว้ว่า การนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการศึกษานั้นเป็นไปเพื่อลดความเหลื่อมล้ำของโอกาสทางการศึกษา และเทคโนโลยีสารสนเทศยังช่วยในการจัดการและบริหารงานการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังที่ วสันต์ อดิศัพท์ (2546, 1-12) กล่าวไว้ว่า เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารได้เข้ามามีบทบาทอย่างสูงในสังคมยุคใหม่ การนำเอาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่ก้าวหน้า ทันสมัยมาใช้ประโยชน์อย่างเต็มที่ เหมาะสม ย่อมหมายถึง การเตรียมคนที่จะต้องรู้เท่าทันเทคโนโลยี โดยเฉพาะคนรุ่นใหม่ที่จะรับเอาเทคโนโลยีเหล่านี้มาใช้ประโยชน์ ดังนั้นการศึกษาซึ่งเป็นกระบวนการที่สำคัญในการพัฒนาคนให้มีคุณภาพพร้อม ที่จะก้าวหน้าทันเทคโนโลยีต่างๆ ได้เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว รวมถึงการเคลื่อนไหวด้วยการปฏิรูปการศึกษา เพื่อ เตรียมเยาวชนของชาติเข้าสู่สังคมยุคใหม่

นอกจากนี้ การนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในด้านการจัดการเรียนการสอน ได้กำหนดไว้อย่างชัดเจนในแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (2540-2544) และต่อเนื่องไปถึงแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติฉบับที่ 9 (2545-2549) (สำนักนโยบายและแผนการศึกษา ศาสนา วัฒนธรรม, 2545) ที่กำหนดเป้าหมายให้ใช้เทคโนโลยีเพื่อพัฒนาคุณภาพและประสิทธิภาพของการศึกษาอย่างทั่วถึง และทัดเทียมกันทุกเขตพื้นที่การศึกษาที่มีการเชื่อมโยงกันเป็นเครือข่ายอย่างมีระบบ และตามที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (2542, 47) กล่าวถึงเรื่องของเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาที่รัฐต้องจัดทำ สนับสนุน ส่งเสริม เพื่อให้การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเป็นไปอย่างมีคุณภาพแล้ว โรงเรียนยังสามารถนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการนำเสนอข้อมูลสู่ชุมชนให้เกิดประโยชน์ต่อสถาบัน ดังนั้นการดำเนินงานเทคโนโลยีสารสนเทศในโรงเรียนจึงเป็นเรื่องสำคัญ ผู้บริหารจึงมีความจำเป็นต้องจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อองค์กร

หน่วยงานราชการและสถานศึกษา ดูเหมือนว่ายังก้าวเดินไปอย่างเชื่องช้า ภาพรวมก็ยังไม่สามารถบรรลุให้ เป็นไปตามมาตรฐานการบริหารจัดการ การให้บริการเทคโนโลยีสารสนเทศ ส่งผลต่อการจัดการศึกษาโดยตรง การสนับสนุนการจัดการศึกษาทั้งในด้านบริหาร ด้านวิชาการ งบประมาณ ด้านบริการยังดำเนินการไม่เต็มที่ บางสถานศึกษาไม่มีช่องทางเทคโนโลยีสารสนเทศเป็นของตนเอง ส่งผลให้ครูผู้สอนในสถานศึกษายังมีอัตราการเข้า ใช้งานทั้งในส่วนผู้ผลิต และผู้แสวงหาความรู้ในอัตราค่อนข้างต่ำ ผู้เรียนก็ขาดโอกาส หรือไม่มีช่องทางการเข้าถึง องค์ความรู้นอกห้องเรียนบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องเป็นผู้บริหารสถานศึกษาที่มี ประสิทธิภาพ ในยุคปฏิรูปการศึกษา ภายใต้รูปแบบการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษา ในยุคของการบริหาร จัดการศึกษาไทยในปัจจุบัน ท่ามกลาง กระแสแห่งความเป็นโลกาภิวัตน์ ซึ่งอยู่ภายใต้เงื่อนไขการ ปรับเปลี่ยน บริบท และโครงสร้างการบริหาร ของการบริหารจัดการศึกษาแห่งบัพัญญัติของกฎหมายการศึกษา ที่เรียกว่า “พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 โดยเน้นเรื่อง การกระจายอำนาจและการมีส่วนร่วม ปฏิรูประบบ ครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา มุ่งเน้นให้มีการยกระดับสถานภาพของวิชาชีพครู การพัฒนาและ ปรับปรุงคุณภาพครู ปฏิรูประบบทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา เพื่อระดมทรัพยากรมาใช้ในการศึกษา ปฏิรูประบบประกัน คุณภาพการศึกษา เน้นเรื่องของการประกันคุณภาพภายในและให้มีการรับรองและ ประเมินผลมาตรฐานจากองค์กรภายนอก และปฏิรูปสื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา มุ่งให้มีการผลิตใช้สื่อและ เทคโนโลยีในรูปแบบที่หลากหลายที่มีคุณภาพ จากสาระสำคัญของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 นั้น ทำให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 2 ได้เห็นถึงความสำคัญของเทคโนโลยี สารสนเทศทางการศึกษา จึงได้จัดให้มีการอบรมสัมมนา ประชุมเชิงปฏิบัติการ จัดสรรงบประมาณในการพัฒนาทั้ง คนและเทคโนโลยีสารสนเทศ มีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการบริหารงาน จัดอบรมให้ความรู้สำหรับ ผู้บริหารและครูผู้สอนในการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการพัฒนาครู และนำผลที่ได้มาใช้ในการจัดการเรียน การสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียน เพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รวมถึงการทดสอบการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ซึ่งศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาสะเมิง 3 ตั้งอยู่ในเขตอำเภอสะเมิง ซึ่งแต่ละโรงเรียนมีลักษณะ ภูมิประเทศเป็นภูเขาสูง นักเรียนส่วนใหญ่เป็นชนเผ่าปกากะญอ (กะเหรี่ยง) เผ่าม้งและไทยใหญ่ อาชีพหลักของ ชุมชน คือ เกษตรกรรม ผู้ปกครองส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และการคมนาคมค่อนข้าง ลำบาก จึงส่งผลให้นักเรียนเสียโอกาสบางอย่างไป โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านเทคโนโลยีสารสนเทศที่มีความจำเป็น อย่างยิ่งในปัจจุบันที่จะพัฒนาตัวนักเรียนและนักเรียนจะต้องก้าวไปให้ทันสิ่งเหล่านี้เพื่อให้ตนเองสามารถอยู่ ร่วมกับสังคมได้อย่างมีความสุข ซึ่งทางสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 2 ได้เห็นถึงความ จำเป็นที่จะต้องร่วมกันพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การอ่านออกเขียนได้ และ ผลการประเมินผลระดับชาติ เนื่องจากมีผลการสอบระดับชาติที่ต่ำกว่ามาตรฐาน จึงได้นำนวัตกรรม

และเทคโนโลยีสารสนเทศต่าง ๆ เข้ามาช่วยในการพัฒนาครู ผู้เรียน รวมถึงตัวผู้บริหาร แต่จากการพัฒนาทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา พัฒนาผู้บริหาร พัฒนาครู กลับยังไม่ส่งผลให้ระดับผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน รวมถึงผลคะแนนสอบระดับชาติยังคงมีระดับที่ต่ำกว่ามาตรฐาน

ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจและได้ศึกษาบทบาทของผู้บริหารในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา ในโรงเรียนศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาสะเมิง 3 จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อนำผลจากการศึกษาไปใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุง พัฒนา และแก้ไขปัญหาในการนำเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษามาใช้ในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา ในภาระหน้าที่การบริหารงานในโรงเรียนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาบทบาทของผู้บริหารในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษาในโรงเรียนศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาสะเมิง 3 จังหวัดเชียงใหม่

วิธีการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ประชากรที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอนโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาสะเมิง 3 จังหวัดเชียงใหม่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 2 จำนวน 6 โรงเรียน ปีการศึกษา 2556 ประกอบไปด้วยโรงเรียน จำนวน 6 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนบ้านห้วยน้ำจาง โรงเรียนบ้านแม่ตะละ โรงเรียนบ้านแม่โต โรงเรียนบ้านบ่อแก้ว โรงเรียนบ้านแม่ยางห้า และโรงเรียนบ้านแม่ชะปู

1.2 กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการสัมภาษณ์เป็นครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ โดยสุ่มแบบเจาะจง โรงเรียนละ 1 คน โรงเรียนในศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาสะเมิง 3 จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 6 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 แบบสอบถามสำหรับครูผู้สอน แบ่งเป็น 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 บทบาทของผู้บริหารในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษาในโรงเรียนศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาสะเมิง 3 จังหวัดเชียงใหม่ตามภาระหน้าที่การบริหารงานในโรงเรียน กระทรวงศึกษาธิการ ใน 4 ด้าน คือ (1) ด้านการบริหารงานวิชาการ (2) ด้านการบริหารงานงบประมาณ (3) ด้านการบริหารงานบุคคล (4) ด้านการบริหารงานทั่วไป เป็นแบบเลือกตอบ และตอนที่ 3 ปัญหาและข้อเสนอแนะ เป็นแบบปลายเปิด

การทดสอบความเชื่อมั่นของเครื่องมือผู้วิจัย โดยนำเครื่องมือไปทดสอบหาค่าความเชื่อมั่นกับครูผู้สอน โรงเรียนในศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาสะเมิง 2 จำนวน 31 ชุด และนำมาประมวลผล โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา พบว่าได้ค่าความเชื่อมั่น 0.97

2.2 แบบสัมภาษณ์ครูผู้สอน แบ่งเป็น 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา ตามภาระหน้าที่การบริหารงานในโรงเรียน กระทรวงศึกษาธิการ ใน 4 ด้าน คือ (1) ด้านการบริหารงานวิชาการ (2) ด้านการบริหารงานงบประมาณ (3) ด้านการบริหารงานบุคคล (4) ด้านการบริหารงานทั่วไป เกี่ยวกับด้านนโยบาย การดำเนินงาน ปัญหา และข้อเสนอแนะ ในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา

การทดสอบความตรงเชิงโครงสร้างและเชิงเนื้อหาของแบบสัมภาษณ์โดยให้อาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณาข้อคำถามในการสัมภาษณ์ให้ครอบคลุมเนื้อหา ข้อคำถามถูกต้องเหมาะสม และภาษาที่ใช้เหมาะสมกับผู้ให้ข้อมูล แล้วทดลองสัมภาษณ์กับกลุ่มตัวอย่างเพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของภาษา โดยตรวจสอบความตรงของคำตอบที่ได้จากการสัมภาษณ์ครูฝ่ายวิชาการ จำนวน 4 คน แล้วตรวจสอบความสอดคล้องของคำตอบกับผู้สัมภาษณ์คนอื่น ๆ

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 แบบสอบถาม

3.1.1 ขอนหนังสือจากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยพาร์อีสเทอร์น ถึงผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 2 เพื่อขออนุญาตในการแจกแบบสอบถามให้แก่ ครูผู้สอนในโรงเรียนศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาสะเมิง 3 จังหวัดเชียงใหม่

3.1.2 นำแบบสอบถามไปแจกด้วยตนเอง

3.1.3 เก็บรวบรวมข้อมูลจากครูผู้สอนในโรงเรียนศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาสะเมิง 3 ด้วยตนเองโดยได้รับแบบสอบถามกลับคืน จำนวน 91 ชุด คิดเป็นร้อยละ 85.05

3.1.4 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามมาวิเคราะห์ด้วยวิธีการทางสถิติเพื่อนำมาแปลต่อไป

3.2 การสัมภาษณ์

3.2.1 ขอนหนังสือจากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยพาร์อีสเทอร์น ถึงผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 2 เพื่อขออนุญาตในการแจกแบบสอบถามให้แก่ ครูผู้สอนในโรงเรียนศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาสะเมิง 3 จังหวัดเชียงใหม่

3.2.2 นำแบบสัมภาษณ์ไปสัมภาษณ์ครูฝ่ายวิชาการ จำนวน 6 คน

3.3.3 ผู้วิจัยนำแบบสัมภาษณ์มาวิเคราะห์ข้อมูลโดยนำมาสรุปเป็นความเรียง

4. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

4.1 แบบสอบถาม

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ความถี่ ร้อยละ นำเสนอในรูปแบบของตารางประกอบการบรรยาย ตอนที่ 2 บทบาทของผู้บริหารในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษาในโรงเรียนศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาสะเมิง 3 จังหวัดเชียงใหม่ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ความถี่ ร้อยละ และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบการบรรยาย และตอนที่ 3 ปัญหาและข้อเสนอแนะ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ความถี่ประกอบการบรรยาย

4.2 แบบสัมภาษณ์

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ความถี่ ร้อยละ นำเสนอในรูปแบบของตารางประกอบการบรรยาย และตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษาในโรงเรียน วิเคราะห์ข้อมูลโดยนำมาสรุปเป็นความเรียง

ผลการวิจัย

1. ผลการวิจัยที่ได้จากแบบสอบถาม

1.1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 91 คน ส่วนใหญ่เป็นครูผู้สอนที่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 59.30 มีอายุระหว่าง 1-40 ปี ร้อยละ 64.80 จบการศึกษาในระดับปริญญาตรี ร้อยละ 67.00 สอนในระดับชั้นประถมศึกษาตอนต้น ร้อยละ 31.39 สอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ร้อยละ 22.00 รับผิดชอบงานด้านงานกิจการนักเรียน ร้อยละ 27.50 และเคยเข้ารับการอบรมพัฒนาด้านงานเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา ร้อยละ 90.10

1.2 บทบาทของผู้บริหารในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษาในโรงเรียนศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาสะเมิง 3 จังหวัดเชียงใหม่

1.2.1 ด้านการบริหารงานวิชาการ พบว่า ผู้บริหารได้จัดหาห้องปฏิบัติการทางคอมพิวเตอร์ สำหรับครู และนักเรียน สนับสนุนส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษาในกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การวัดผล และประเมินผล และมีเครือข่ายสัญญาณอินเทอร์เน็ตบริการสำหรับครู และนักเรียน จัดหาเทคโนโลยีต่าง ๆ มาสนับสนุนเพื่อให้งานดำเนินไป เช่น คอมพิวเตอร์ เครื่องพิมพ์ วัสดุ เครื่องถ่ายเอกสาร และครุภัณฑ์อื่นๆ นอกจากนี้ใช้แท็บเล็ตในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน จัดหาสื่อ โทรทัศน์ เครื่องเล่น ส่วนที่ผู้ตอบแบบสอบถาม เห็นว่าผู้บริหารไม่ได้ปฏิบัติ คือ จัดเวทีประชุมแลกเปลี่ยนเผยแพร่สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษาระหว่างกลุ่มโรงเรียน และองค์กรอื่น ๆ ในการพัฒนาวิชาการ และนำผลการนิเทศ และประเมินผล

มาปรับปรุง แก้ไข เพื่อวิจัยพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนในอนาคตต่อไป ส่วนปัญหาที่พบ คือ ปัจจัยด้านไฟฟ้า สภาพภูมิประเทศเป็นพื้นที่สูง ขาดอุปกรณ์เครื่องใช้ด้านเทคโนโลยี อินเทอร์เน็ตมีความเร็วต่ำ บุคลากรขาดความรู้ ความชำนาญ โดยมีข้อเสนอแนะว่าควรได้รับการสนับสนุนและส่งเสริมจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งของรัฐและ เอกชน ควรมีการตรวจสอบอุปกรณ์เครือข่ายอินเทอร์เน็ตอย่างสม่ำเสมอ รวมถึงมีการตรวจสอบ ดูแล ระบบ สารสนเทศทุกประเภทให้อยู่ในสภาพที่ใช้งานได้เสมอ และให้การอบรมด้านเทคโนโลยีสารสนเทศในรูปแบบต่าง ๆ แก่บุคลากร

1.2.2 ด้านการบริหารงานงบประมาณ ผู้บริหารได้จัดหาพัสดุ สื่อ นวัตกรรม วัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่เอื้อต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูเพื่อพัฒนาผู้เรียน จัดสรรงบประมาณสำหรับการส่งบุคลากร อบรมพัฒนาตนเองด้านเทคโนโลยี ส่วนที่ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่าผู้บริหารไม่ได้ปฏิบัติ คือ ระดมทรัพยากร ขอความอนุเคราะห์สื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษาจากหน่วยงานอื่น เพื่อผลประโยชน์ทางการศึกษา จัดสรรเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษามีความเพียงพอต่อความต้องการ ปัญหาที่พบคือ งบประมาณที่ไม่ เพียงพอในการจัดซื้อเทคโนโลยีทางการศึกษา โดยมีข้อเสนอแนะว่า ควรได้รับการสนับสนุนและส่งเสริมจาก หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งของรัฐและเอกชน เข้ามาสนับสนุน

1.2.3 ส่วนด้านการบริหารงานบุคคล ผู้บริหารได้ส่งเสริมการพัฒนาความรู้ความสามารถในการ ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการปฏิบัติงาน ใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ในการเลื่อนตำแหน่งและวิทยฐานะของครูและ บุคลากร รวมถึงจัดทำและจัดเก็บงานด้านทะเบียนนักเรียน ครู และบุคลากร ส่วนที่ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่า ผู้บริหารไม่ได้ปฏิบัติ คือ สนับสนุนให้ใช้การสืบค้นข้อมูลสารสนเทศเพื่อการเลื่อนตำแหน่ง และวิทยฐานะของครู และบุคลากร ปัญหาที่พบคือ ขาดบุคลากรที่มีความรู้ ขาดทักษะการใช้เครื่องมือด้านเทคโนโลยี โดยมี ข้อเสนอแนะว่าควรจัดฝึกอบรมเกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศ ให้ความรู้ กำกับ ติดตามอย่างต่อเนื่อง ควรสร้าง ความตระหนักและให้คณะครูได้เห็นคุณค่าในการนำเทคโนโลยีไปใช้ในกิจกรรมการเรียนการสอนให้เกิดประโยชน์ สูงสุด

1.2.4 ด้านการบริหารงานทั่วไป ผู้บริหารได้ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ในการ ปฏิบัติงานด้านการบริหารงานทั่วไป การสำมะโนนักเรียน การรับนักเรียน นักเรียน ครู และผู้ปกครองสามารถเข้า ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษาได้ และส่งครูไปอบรม พัฒนาความ สามารถของครู และเห็นว่าในการ บริหารงานพบว่ามีประสิทธิภาพด้านผลงานและผลผลิตที่ออกมาตรงกับวัตถุประสงค์สามารถพัฒนาและแก้ไขปัญหา ของโรงเรียนได้ตามความต้องการของโรงเรียนได้ในระดับหนึ่ง ส่วนที่ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่าผู้บริหารไม่ได้ ปฏิบัติ คือ นำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการนำเสนอข้อมูลโรงเรียนผ่านระบบอินเทอร์เน็ต ใช้โปรแกรม คอมพิวเตอร์สำหรับใช้ในการปฏิบัติงานด้านงานเทคโนโลยีสารสนเทศ และจัดให้มีการประชุมร่วมกันระหว่าง

ผู้บริหาร ครู นักเรียน ชุมชน และเครือข่ายการศึกษา และมีบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถรับผิดชอบงานข้อมูลสารสนเทศ ปัญหาที่พบ คือ ความมีประสิทธิภาพและความล้ำสมัย ของเทคโนโลยีสารสนเทศ ขาดการบำรุงซ่อมแซม ขาดงบประมาณ โดยเฉพาะขาดบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถเป็นพิเศษ และขาดการนิเทศ ติดตาม หรือประเมินผลการใช้เพื่อนำมาพัฒนาปรับปรุง ให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด โดยมีข้อเสนอแนะว่า ควรมีการนิเทศ ติดตามผลอย่างต่อเนื่อง เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไขต่อไป และควรแต่งตั้งคณะทำงานให้มีการดำเนินการอย่างจริงจัง

2. ผลการวิจัยที่ได้จากการสัมภาษณ์

2.1 ด้านการบริหารงานวิชาการ

ผู้บริหารมีนโยบายการส่งเสริมด้านการนำเทคโนโลยีมาใช้ในโรงเรียนสอดคล้องกับสภาพความต้องการของโรงเรียน เพราะเห็นถึงความสำคัญของการนำเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษามาใช้โดยจัดหาเทคโนโลยีต่าง ๆ มาสนับสนุนเพื่อให้งานดำเนินไป ไม่ว่าจะเป็นคอมพิวเตอร์ เครื่องพิมพ์ วัสดุ เครื่องถ่ายเอกสาร และครุภัณฑ์อื่น ๆ มีห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ มีบริการอินเทอร์เน็ตไร้สายให้สำหรับนักเรียนได้เข้าเรียนรู้ใช้แท็บเล็ตในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน จัดหาสื่อ คอมพิวเตอร์ช่วยสอน (CAI) โพรเจกต์ เครื่องเล่นโปรเจกเตอร์ แต่ก็ประสบปัญหาในการนำเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษามาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ได้แก่ การขาดความรู้ความชำนาญของครู ขาดทักษะประสบการณ์ที่นำไปใช้ เทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษาอย่างล้ำสมัย คุณภาพยังไม่ดีพอ สัญญาณอินเทอร์เน็ตที่ใช้ในการสืบค้นข้อมูลช้า ปัญหาทางด้านไฟฟ้าที่มีอยู่อย่างจำกัดโดยเฉพาะอย่างยิ่งอุปกรณ์หรือเทคโนโลยียังไม่เพียงพอต่อจำนวนบุคลากรและนักเรียน และปัญหาเหล่านี้ส่งผลให้ผู้เรียนคุณภาพ ผลสัมฤทธิ์ และผลสอบระดับชาติยังไม่ดีพอ โดยได้เสนอแนวทางแก้ไขพัฒนาโดยการพัฒนาครู ให้การอบรมกับครูในโรงเรียนด้านเทคโนโลยีสารสนเทศในรูปแบบต่าง ๆ และขอรับการสนับสนุนจากหน่วยงานภายนอก ทั้งชุมชน หน่วยงานรัฐ เอกชน ในการจัดหาอุปกรณ์เทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา

2.2 ด้านการบริหารงานงบประมาณ

โรงเรียนสนับสนุนงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษาด้านงบประมาณยังไม่เพียงพอ รวมถึง ครุภัณฑ์ วัสดุ และอุปกรณ์ยังไม่เพียงพอ อันเนื่องมาจากงบประมาณที่ได้รับจากส่วนกลางน้อย มีงบประมาณที่จำกัด เทคโนโลยีต่างๆ มีราคาสูง ต้องหาวิธีดำเนินการจัดหาจากหน่วยงาน องค์กรอื่น ๆ เข้ามาสนับสนุน

2.3 ด้านการบริหารงานบุคคล

โรงเรียนมีบุคลากรที่มีความชำนาญในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษาไม่เพียงพอ ขาดบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในการซ่อมและดูแลอุปกรณ์ต่าง ๆ และส่งครูเข้ารับการอบรมพัฒนาตนเองโดย

การเข้าร่วมอบรม ตามที่หน่วยงานต้นสังกัดได้จัดอบรม และพัฒนาตนเองโดยการสืบค้นข้อมูล ความรู้ต่าง ๆ ผ่านระบบอินเทอร์เน็ต ซึ่งทางโรงเรียนได้ติดตั้งอินเทอร์เน็ตไร้สายในการพัฒนาตนเอง เพื่อให้เข้าไปเก็บเกี่ยวประสบการณ์ และหาความรู้เพิ่มเติม และจัดสรรงบประมาณในการเดินทางเข้ารับการอบรม

2.4 ด้านการบริหารงานทั่วไป

ในการบริหารงานพบว่า มีประสิทธิผลด้านผลงานและผลผลิตที่ออกมาตรงกับวัตถุประสงค์ และเห็นว่ากลยุทธ์ของสถานศึกษาสามารถพัฒนาและแก้ไขปัญหาของโรงเรียนได้ตามความต้องการของโรงเรียนได้ในระดับหนึ่ง แต่ก็มีประสบปัญหาหลายด้าน ได้แก่ ความมีประสิทธิภาพของเทคโนโลยี เทคโนโลยีสารสนเทศมีความล้าสมัย ระบบอินเทอร์เน็ตที่ใช้ในการติดต่อสื่อสารช้า บางครั้งไม่สามารถใช้งานได้เป็นเวลานาน ไฟฟ้าไม่เพียงพอ อีกทั้งยังขาดการบำรุงซ่อมแซม ขาดงบประมาณ โดยเฉพาะขาดบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถเป็นพิเศษ

การอภิปรายผล

ในด้านการบริหารงานวิชาการ ผู้บริหารได้จัดหาห้องปฏิบัติการทางคอมพิวเตอร์สำหรับครู และนักเรียน สนับสนุนส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษาในกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การวัดผล และประเมินผล และมีเครือข่ายสัญญาณอินเทอร์เน็ตบริการสำหรับครู และนักเรียน จัดหาเทคโนโลยีต่าง ๆ มาสนับสนุนเพื่อให้งานดำเนินไป ไม่ว่าจะเป็นคอมพิวเตอร์ เครื่องพิมพ์ วัสดุ เครื่องถ่ายเอกสาร และครุภัณฑ์อื่น ๆ นอกจากนี้ใช้แท็บเล็ตในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน จัดหาสื่อต่างๆ โทรทัศน์ เครื่องเล่น สะท้อนให้เห็นถึงบทบาทในการเป็นผู้อำนวยการด้านวิชาการ อาทิ การจัดซื้อต่างๆ เช่น หนังสือ ตำรา เกม เทคโนโลยีช่วยการเรียนการสอนและอุปกรณ์ส่งเสริมการเรียนรู้ต่างๆ ตลอดจน การให้บริการและจัดสภาพแวดล้อมแห่งการเรียนรู้ และส่งเสริมเทคโนโลยี เพื่อให้ทันต่อความเจริญก้าวหน้าทั้งในและต่างประเทศ ให้สอดคล้องกับยุคสังคมแห่งการเรียนรู้ ส่วนที่ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่าผู้บริหารไม่ได้ปฏิบัติ คือ จัดเวทีประชุมแลกเปลี่ยนเผยแพร่สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษาระหว่างกลุ่มโรงเรียน และองค์กรอื่น ๆ ในการพัฒนาวิชาการ และนำผลการนิเทศ และประเมินผล มาปรับปรุง แก้ไข เพื่อวิจัยพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนในโอกาสต่อไป ตามที่ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546, 33 – 73) ได้กล่าวว่า ผู้บริหารมีภาระหน้าที่ในการนิเทศการศึกษา จัดระบบการนิเทศงานวิชาการ และการเรียนการสอนภายในสถานศึกษา ดำเนินการนิเทศงานวิชาการ ในรูปแบบหลากหลาย ประเมินผล การจัดระบบและกระบวนการนิเทศการศึกษาในสถานศึกษา ส่วนปัญหาที่พบ คือ ปัจจัยด้านไฟฟ้า สภาพภูมิประเทศ เป็นพื้นที่สูง ขาดอุปกรณ์เครื่องใช้ด้านเทคโนโลยีอินเทอร์เน็ตมีความเร็วต่ำ บุคลากรขาดความรู้ ความชำนาญ สอดคล้องกับพิเชษฐ ด้รงค์เวโรจน์ และคณะ (2543, หน้า 14-15) ที่ได้กล่าวถึงสภาพปัญหา

ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษาว่า ครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีความรู้ ทักษะด้านนี้มีน้อย การผลิตบุคลากรด้านนี้มิได้เน้นการเป็นผู้ผลิต ขาดแคลนช่างเทคนิค โดยมีข้อเสนอแนะว่าควรได้รับการสนับสนุน และส่งเสริมจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งของรัฐและเอกชน ควรมีการตรวจสอบอุปกรณ์เครือข่ายอินเทอร์เน็ตอย่างสม่ำเสมอ รวมถึงมีการตรวจสอบ ดูแล ระบบสารสนเทศทุกประเภทให้อยู่ในสภาพที่ใช้งานได้เสมอ และให้การอบรมด้านเทคโนโลยีสารสนเทศในรูปแบบต่าง ๆ แก่บุคลากร เช่นเดียวกับที่ กรมวิชาการ (2545, 173-176) ได้ศึกษาความคิดเห็นของ ครู นักเรียนและผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 8 โรงเรียน ใน 4 จังหวัด คือ ระยอง อุบลราชธานี สุราษฎร์ธานี และลำปาง ที่เกี่ยวข้องกับการนำคอมพิวเตอร์ไปใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด พบว่า โรงเรียนต้องพัฒนาครูให้มีความรู้ความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์ และเครือข่ายอินเทอร์เน็ตให้เป็นแหล่งการเรียนรู้หรือเป็นสื่อการเรียนการสอน

ในด้านการบริหารงานงบประมาณ ผู้บริหารได้จัดหาพัสดุ สื่อ นวัตกรรม วัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่เอื้อต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครู เพื่อพัฒนาผู้เรียน จัดสรรงบประมาณสำหรับการส่งบุคลากรอบรมพัฒนาตนเองด้านเทคโนโลยี สอดคล้องกับที่ครรชิต มัลลียงค์ (2537) กล่าวว่า ผู้บริหารยุคไอทีต้องจัดสรรงบประมาณอย่างมีเหตุผล เพื่อค่าใช้จ่ายในหลาย ๆ ส่วน เป็นต้นว่าค่าฮาร์ดแวร์ซอฟต์แวร์ ค่าบุคลากร ค่าบำรุงรักษา ค่าฝึกอบรม ค่าของใช้สิ้นเปลืองต่าง ๆ ส่วนที่ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่าผู้บริหารไม่ได้ปฏิบัติ คือ ระดมทรัพยากร ขอความอนุเคราะห์สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษาจากหน่วยงานอื่น เพื่อผลประโยชน์ทางการศึกษา ปัญหาที่พบคือ งบประมาณที่ไม่เพียงพอในการจัดซื้อเทคโนโลยีทางการศึกษา โดยมีข้อเสนอแนะว่า ควรได้รับการสนับสนุนและส่งเสริมจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งของรัฐและเอกชน เข้ามาสนับสนุน

ส่วนด้านการบริหารงานบุคคล ผู้บริหารได้ส่งเสริมการพัฒนาความรู้ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการปฏิบัติงาน ใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ในการเลื่อนตำแหน่งและวิทยฐานะของครูและบุคลากร รวมถึงจัดทำและจัดเก็บงานด้านทะเบียนนักเรียน ครู และบุคลากร สอดคล้องกับที่ ชีระ รุญเจริญ (2546, 19-21) ได้กล่าวไว้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษาว่ามีบทบาทในการส่งเสริมการพัฒนาครูและบุคลากรในโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง โดยส่งเสริม ให้เข้ารับการฝึกอบรม เข้าร่วมประชุมสัมมนาและไปทัศนศึกษา เพื่อเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ ให้ทันต่อสถานการณ์ความเจริญก้าวหน้าและความเปลี่ยนแปลงของโลก และสามารถนำมาประยุกต์และปรับปรุง การจัดการเรียนการสอนให้ดีขึ้น ส่วนที่ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่าผู้บริหารไม่ได้ปฏิบัติ คือ สนับสนุนให้ใช้การสืบค้นข้อมูลสารสนเทศเพื่อการเลื่อนตำแหน่ง และวิทยฐานะของครูและบุคลากร ปัญหาที่พบคือ ขาดบุคลากรที่มีความรู้ ขาดทักษะการใช้เครื่องมือด้านเทคโนโลยี โดยมีข้อเสนอแนะว่าควรจัดฝึกอบรมเกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศ ให้ความรู้ กำกับ ติดตามอย่างต่อเนื่อง ควรสร้างความตระหนักและให้ครูได้เห็นคุณค่าในการนำเทคโนโลยีไปใช้ในกิจกรรมการเรียนการสอนให้เกิดประโยชน์สูงสุด ตามที่ ยาบีน เรื่องจรรยา (2553) กล่าวว่า

บทบาทของผู้บริหาร คือ ต้องผู้นำ มีบทบาทในการกระตุ้น/เร้าผู้ที่อยู่ใต้บังคับบัญชาในด้านการทำงาน หรือด้านอื่น ๆ นอกจากนี้ผู้บริหารได้ส่งครูเข้ารับการพัฒนาตนเองโดยการเข้าร่วมอบรม ตามที่หน่วยงานต้นสังกัดได้จัดอบรม และพัฒนาตนเองโดยการสืบค้นข้อมูล ความรู้ต่างๆ ผ่านระบบอินเทอร์เน็ต ซึ่งทางโรงเรียนได้ติดตั้งอินเทอร์เน็ตไร้สายในการพัฒนาตนเอง เพื่อให้เข้าไปเก็บเกี่ยวประสบการณ์ และหาความรู้เพิ่มเติม และจัดสรรงบประมาณในการเดินทางเข้ารับการอบรม และพัชรี บุศราวงค์ และคณะ (2547, 4) ยังได้กล่าวว่าบุคลากรเป็นส่วนสำคัญที่สุดของระบบสารสนเทศ ดังนั้นผู้บริหารควรให้ความสำคัญกับบุคลากร หรือครูผู้สอนที่จะนำเทคโนโลยีสารสนเทศไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดกับผู้เรียน

ในด้านการบริหารงานทั่วไป ผู้บริหารได้ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ในการปฏิบัติงานด้านการบริหารงานทั่วไป การสำมะโนนักเรียน การรับนักเรียน นักเรียน ครู และผู้ปกครองสามารถเข้าใช้เทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษาได้ สอดคล้องกับที่ครุชิต มาลัยวงศ์ (2537, 66) ได้กล่าวถึงการนำคอมพิวเตอร์ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของเทคโนโลยีสารสนเทศมาช่วยในการบริหารงาน นอกจากนี้ผู้บริหารได้ส่งครูไปอบรมพัฒนาความสามารถของครู และเห็นว่าในการบริหารงานพบว่ามีประสิทธิผลด้านผลงานและผลผลิตที่ออกมาตรงกับวัตถุประสงค์สามารถพัฒนาและแก้ไขปัญหาของโรงเรียนได้ตามความต้องการของโรงเรียนได้ในระดับหนึ่งตามที่ ผกาธรัตน์ พุกกลิ่น (2549, 8) ได้กล่าวไว้ว่า เทคโนโลยี หมายถึง การประยุกต์ระบบเทคนิค วิธีการ แนวคิด อุปกรณ์เครื่องมือใหม่ ๆ มาช่วยปรับปรุงคุณภาพการปฏิบัติงาน เทคโนโลยีจึงเป็นสิ่งที่คู่กันในการพัฒนา สอดคล้องกับที่ วิญญู พิชญากานต์ (2542, 36-42) ได้กล่าวถึงทรัพยากรในการจัดการหรือปัจจัยพื้นฐานทางการบริหารที่สำคัญมี 4 ประเภท คือ ทรัพยากรกำลังคน เงินทุน วัสดุสิ่งของ และวิธีการ ส่วนที่ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่าผู้บริหารไม่ได้ปฏิบัติ คือ นำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการนำเสนอข้อมูลโรงเรียนผ่านระบบอินเทอร์เน็ต ซึ่งต่างจากที่ ธีระ รุญเจริญ (2546, 19-21) ได้กล่าวไว้ว่า ผู้บริหารต้องมีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข่าวสารของโรงเรียนให้ชุมชนและสาธารณชนทราบโดยวิธีการที่หลากหลาย นอกจากนี้ยังพบว่าไม่มีการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำหรับใช้ในการปฏิบัติงานด้านงานเทคโนโลยีสารสนเทศ และจัดให้มีการประชุมร่วมกันระหว่างผู้บริหาร ครู นักเรียน ชุมชน และเครือข่ายการศึกษา และมีบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถรับผิดชอบงานข้อมูลสารสนเทศ ซึ่งต่างจากที่ พิณิจ เนื่องภิมย์ (2555, 25-29) ที่ได้กล่าวว่า การจัดหรือบริหารงานด้านบุคคลเป็นการจัดงานทางด้านการจัดบุคลากรให้เหมาะสมตามหน้าที่การงาน และความสามารถเฉพาะงาน เพื่อให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพ ส่วนปัญหาที่พบ คือ ความมีประสิทธิภาพและความล้ำสมัยของเทคโนโลยีสารสนเทศ ขาดการบำรุงซ่อมแซม ขาดงบประมาณ โดยเฉพาะขาดบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถเป็นพิเศษ และขาดการนิเทศ ติดตาม หรือประเมินผลการใช้เพื่อนำมาพัฒนาปรับปรุง ให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด โดยมีข้อเสนอแนะว่า ควรมีการนิเทศ ติดตามผลอย่างต่อเนื่อง เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไขต่อไป และควรแต่งตั้งคณะทำงานให้มีการดำเนินการอย่างจริงจัง

สรุป

ผลการวิจัย เรื่อง บทบาทของผู้บริหารในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษาในโรงเรียนศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาสะเมิง 3 จังหวัดเชียงใหม่ จะเห็นได้ว่าผู้บริหารได้ส่งเสริม สนับสนุนในการใช้เทคโนโลยีทางการศึกษามาใช้ในสถานศึกษา ทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงานงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารงานทั่วไป โดยผู้บริหารจัดหาห้องปฏิบัติการทางคอมพิวเตอร์สำหรับครู และนักเรียน ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษาในกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การวัดผล และประเมินผล และการปฏิบัติงาน จัดหาสื่อ นวัตกรรม วัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่เอื้อต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครู จัดหาเครือข่ายสัญญาณอินเทอร์เน็ตบริการสำหรับครู และนักเรียน ส่งเสริมการพัฒนาความรู้ความสามารถ การอบรมของครูในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและโปรแกรมต่าง ๆ แต่ปัญหาที่พบ คือ ขาดการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการนำเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษาไปใช้ ขาดบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ ขาดแคลนงบประมาณ และปัญหาด้านสภาพแวดล้อม ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีข้อเสนอแนะ คือ

1. ควรกำหนดนโยบาย กลยุทธ์และแนวปฏิบัติในการนำเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษาไปอย่างชัดเจน สามารถนำไปแก้ปัญหาที่ตรงตาม บริบท สภาพและความต้องการของสถานศึกษา ผลการวิจัยที่ได้สามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุง พัฒนา และแก้ไขปัญหาในการนำเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษามาใช้ในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา

2. ควรสร้างแรงจูงใจและส่งเสริมให้ครูตระหนัก มีความรู้ความสามารถ ในการนำเทคโนโลยีไปใช้ในกิจกรรมการเรียนการสอนให้มากขึ้น

3. ควรมีการแลกเปลี่ยนสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษาระหว่างกลุ่มโรงเรียน เพื่อแก้ปัญหาการขาดแคลนวัสดุ อุปกรณ์ และครุภัณฑ์

4. ควรพัฒนาบุคลากรในโรงเรียนให้หลากหลายวิธีการ เช่น การอบรม พัฒนา มีการติดตาม ประเมินผลอย่างจริงจังและต่อเนื่อง ในการนำเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษาไปใช้

สำหรับข้อเสนอแนะในงานวิจัยครั้งต่อไป มีดังนี้

1. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษามาใช้ของครูผู้สอน

2. ควรมีการวิจัยปัญหาและความต้องการของนักเรียนและผู้ปกครองเกี่ยวกับการนำเทคโนโลยีทางการศึกษามาใช้ในสถานศึกษา

3. ควรมีการศึกษาผลการนำเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษามาใช้กับความคุ้มค่าด้านงบประมาณ โดยเปรียบเทียบด้านผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านการบริหารงาน

เอกสารอ้างอิง

- กรมวิชาการ. (2545). การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- ครรรชิต มาลัยวงศ์. (2537). ไอที กับธุรกิจ: แนวคิดและแนวทาง. กรุงเทพฯ: ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ กระทรวงวิทยาศาสตร์.
- _____. (2538). ก้าวไกลไปกับคอมพิวเตอร์ สารคอมพิวเตอร์ที่ข้าราชการต้องรู้. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ.
- ธีระ รุญเจริญ. (2546). การบริหารโรงเรียนยุคปฏิรูปการศึกษา. (พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ข้าวฟ่าง.
- นิภา แยมวจิ. (2545). แนวคิดเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีช่วยในการเรียนรู้. สืบค้นเมื่อ 23 มิถุนายน 2556, จาก http://www.moe.go.th/main2/article/article-sagob/article45_6.htm.
- ผการัตน์ พุกกลิ่น. (2549). การพัฒนาชุดฝึกอบรมวิชานวัตกรรมเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา สำหรับผู้บริหารสถานศึกษา. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ. (2542). กรุงเทพฯ: คຸຣຸສຸກຸລາດພຣ້າວ.
- พิเชษฐ ด้รงควโรจน์ และคณะ. (2543). นโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษาของประเทศไทย. กรุงเทพฯ: พิมพ์ดี.
- พินิจ เนื่องภิรมย์. (2555). หลักการและบทบาทเทคโนโลยีทางการศึกษากับการจัดระบบ. สืบค้นเมื่อ 23 มิถุนายน 2556, จาก <http://elecnpnt.rmutl.ac.th>.
- พัชรี บุศราวงค์ และคณะ. (2547). คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศสมัยใหม่. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ท็อป.
- ไพรัช ธีชัยพงษ์ และ พิเชษฐ ด้รงควโรจน์. (2541). เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษา. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการสถานศึกษาแห่งชาติ.
- ยาเป็น เรื่องจรรยา. (2553). บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา. สืบค้นเมื่อ 17 พฤษภาคม 2556, จาก <http://www.kroobannok.com/39826>.
- วสันต์ อติศัพท์. (2546). การบูรณาการนวัตกรรมเทคโนโลยีสารสนเทศในการฝึกหัดครู. วารสารศึกษาศาสตร์. 1, 1-12.
- วิญญู พิษณุกานต์. (2542). หลักการจัดการ. เชียงใหม่: สถาบันเทคโนโลยีราชมงคลวิทยาเขตภาคพายัพ
- _____. (2546). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2). พุทธศักราช 2545. กรุงเทพฯ: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).

สำนักนโยบายและแผนการศึกษา ศาสนา วัฒนธรรม. (2544). แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (2540-2544). กรุงเทพฯ: สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ.

_____. (2545). แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 9 (2545-2549). กรุงเทพฯ: สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

อัญชลี ศรีสุข. (2546). การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของโรงเรียนอัสสัมชัญลำปาง. การค้นคว้าแบบอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.